

Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s.
Nábřeží č. p. 90/4
150 00 Praha 5

Váš dopis ze dne
8. 8. 2023

číslo jednací
MMJ/OŽP/147077/2023-DvO
SZ-MMJ/OŽP/51850/2023-2
jihlvp23v01n7p

vyřizuje / telefon
Dvořáková/565 593 340

Jihlava
7. 9. 2023

Závazné stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku a vyjádření ke stavbě

Magistrát města Jihlavy, odbor životního prostředí, jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody ve smyslu § 76 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen OŽP), podle ustanovení § 12 zákona 114/1992 Sb., v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

uděluje souhlas

Státnímu pozemkovému úřadu České republiky, v zastoupení projektanta Ing. Tomáše Racka, IČ: 697 09 734, Svinošice 104, 679 22 Lipůvka, se stavbou a činností, které by mohly ovlivnit významný krajinný prvek „ze zákona“ vodní tok – řeku Brtnice a údolní nivu, v souvislosti se stavbou

„Polní cesta VC3, brod B2 a svodný průleh SV1 v k.ú. Komárovice u Jihlavy“

dle PD pro stavební povolení + dokumentace pro zadání stavby, zpracované Ing. Tomášem Rackem, IČ: 697 09 734, Svinošice 104, 679 22 Lipůvka (06/2023, arch. číslo: TR 187).

Souhlas je vázán akceptováním níže uvedených závazných podmínek:

1. Při realizaci stavby (resp. těsně před zahájením stavební činnosti) v korytě vodního toku řeky Brtnice, a v údolní nivě je nutné zajistit přítomnost odborně způsobilého biologického dozoru. Biologický dozor bude mít právo pozastavit nebo omezit na dobu nezbytně nutnou činnost zhotovitele v případě akutního ohrožení zvláště chráněných druhů stavební činností, příp. navrhnout opatření eliminující výskyt druhů v prostoru staveniště (např. dočasné zábrany). O návrzích a činnosti biologického dozoru bude proveden zápis do stavebního deníku. V případě výskytu zvláště chráněných druhů bude informován příslušný orgán ochrany přírody (KrÚ Kraje Vysočina).
2. Práce v korytě vodního toku bude probíhat v co možná nejkratším období, mimo hlavní období rozmnožování, tj. mimo období 1. 4. - 31. 7. Práce otevřeným výkopem bude probíhat po předchozím zahrázkování vodního toku a převedení do dočasného zatrubnění toku. Po provedení stavebních prací v toku se tok uvede do původního stavu v maximální možné míře. Veškeré skládky zemin budou situovány co nejdále od vodoteče, aby nedocházelo ke splachům půdy a bahna do koryta vodního toku a k jeho zanášení.
3. Pokud bude nutné odstranit stávající kamenné tarasy (suché zídky), budou kameny přemístěny na hromádky nebo poskládány do suchých zídek poblíž stávající cesty, aby byla zachována možnost úkrytu pro drobné živočichy (především plazy).

4. Při realizaci stavby je nutné zajistit ochranu dřevin před poškozením a ničením dle § 7 zákona o ochraně přírody. Je nutné dodržet arboristické standardy AOPK ČR SPPK A01 002:2017 Ochrana dřevin při stavební činnosti. Dodržena budou také ustanovení ČSN 83 9061 Technologie vegetačních úprav v krajině - Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích. Ochrana kořenové zóny při navážce zeminy bude zajištěna ve smyslu bodu 4.8 ČSN, v kořenové zóně dřevin nebude prováděna žádná navážka zeminy nebo jiného materiálu. Ochrana kořenového prostoru při hloubení výkopů bude zajištěna ve smyslu bodu 4.10.1 - výkopy se nesmějí provádět v kořenovém prostoru. Pokud se tomu nelze v jednotlivých případech vyhnout, musí být výkop v kořenovém prostoru prováděn ručně a nesmí se přitom vést blíže než 2,5 m od paty kmene. Při hloubení výkopů nesmějí být přerušeny kořeny o průměru větším než 3 cm. Případná poranění je nutno ošetřit. Kořeny je možné přerušit pouze řezem a řezná místa zahladit. Obnažené kořeny je nutné chránit před vysycháním a účinky mrazu. Zrnitost zásypových materiálů a míra jejich zhutnění musí zabezpečovat trvalé provzdušňování nutné k regeneraci poškozených kořenů. Ochrana kořenového systému při dočasném zatížení ve smyslu bodu 4.12 -Kořenový prostor nesmí být zatěžován soustavným přecházením, pojižděním, odstavováním strojů a vozidel, zařízením staveníště a skladováním materiálů.
5. Dřeviny budou odstraňovány pouze v nezbytně nutné míře, přednostně v době vegetačního klidu, tj. 1. 11. - 31. 3. Pokud by bylo nezbytné kácet dřeviny v období vegetace a hnízdění ptáků, je nezbytné předem provést biologickým dozorem kontrolu těchto dřevin pro vyloučení např. poškození hnízd ptáků. Všechny stromy s obvodem kmene nad 80 cm (a všechny stromy rostoucí ve významném krajinném prvku – niva vodního toku bez ohledu na velikost) a zapojené porosty dřevin nad 40 m² je možné kácet až na základě pravomocného povolení/závazného stanoviska příslušného orgánu ochrany přírody, ve kterém bude uložena odpovídající náhradní výsadba (ekologická hodnota vysazovaných dřevin musí odpovídat ekologické hodnotě dřevin odstraňovaných).
6. Sadové úpravy budou dokončeny k závěrečné kontrolní prohlídce stavby (popř. v nejbližším vhodném vegetačním období). V souladu s PD bude vysazeno min. 55 ks listnatých stromů podél cesty (ovocné stromy, lípy, duby) a min. 23 ks stromů podél svodného průlehu (ovocné stromy, javory, břízy). Sazenice stromů budou ve velikosti obvodu kmínku min. 10/12 cm, u ovocných druhů vysokokmeny (výška nasazení koruny min. 180 – 220 cm). Výsadba bude provedena dle ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba.
7. Přebytečná zemina bude odvezena na řízenou skládku, v případě jiného místa uložení zeminy je nezbytné si předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody. V žádném případě nelze zeminu ukládat v nivě toku, popř. v blízkosti vodního toku.
8. Dočasně zasažené travní/luční porosty budou obnoveny za použití regionálního osiva a nikoli druhově chudých a nepůvodních travních směsí.

Odůvodnění:

Orgán ochrany přírody obdržel dne 8. 8. 2023 žádost o závazné stanovisko k provedení stavby „Polní cesta VC3, brod B2 a svodný průleh SV1 v k.ú. Komárovice u Jihlavy“ dle PD pro stavební povolení zpracované Ing. Tomášem Rackem, IČ: 697 09 734, Svinošice 104, 679 22 Lipůvka (06/2023, arch. číslo: TR 187). Stavba řeší lepší zpřístupnění zemědělských pozemků. Celková délka cesty VC3 je 993,0 m. Cesta VC3 je navržena v kategorii P4/20. To znamená, že šířka koruny cesty je 4,0 m. Cesta je navržena šířky 3,0 m asfaltu s oboustrannou šterkovou krajnicí 2x0,5 m. Tloušťka konstrukce vozovky cesty VC3 je navržena 390 mm + úprava zemní pláně. V současné době se v trase cesty nachází historická nezpevněná cesta, dnes velmi (zcela) zarostlá, neprůchozí v úseku 0,460 – 0,831. V úseku cesty km 0,037 – 0,420 se nachází podél cesty svodný příkop. Stávající příkop je proměnlivého sklonu s nánosy hlíny, které způsobují neodtékání příkopu v části úseku. Do příkopu je v jeho začátku zaústěno několik potrubí. V úseku km 0,29850 až 0,420 je navržena svodná příkop z

železobetonového žlabu o vnitřních rozměrech 800x400 mm do betonového lože podél navržené opěrné zdi z gabionu (viz. níže). Svodný příkop z prefabrikátu vede podél gabionové zdi v úseku km 0,320 – 0,380, v km 0,380 – 0,420 se od gabionové zdi oddaluje a vyústí v km 0,420 do svodného průlehu (viz. oddíl SO 02 – Svodný průleh). Celková délka svodného příkopu pravostranného z železobetonu je 121,5 m. Do příkopu je na jeho začátku zaústěn přepad z rybníku nad cestou a také část odvodnění ze silnice, z uličních vpustí. V úseku km 0,320 – 0,428 je navržena v patě svahu cesty pravostranná gabionová zídka. Vzhledem k podélnému sklonu bude zídka tvořena vodorovnými segmenty délky 2,0 m, vždy další segment bude osazen v jiné výšce. 11 Výška zídky je navržena nejprve 1,0 m v úseku 0,320 – 0,340. Dále se v úseku 0,340 – 0,350 postupně zvyšuje na 1,5 m. Od staničení 0,350 do konce zídky v km 0,428 je výška zídky navržena 1,5 m. Na konci zídky je možné udělat postupný přechod z výšky 1,5 m do výšky 1,0 m. Šířka gabionové zídky je navržena 1,0 m. V úseku cca km 0,460 až km 0,831 se v pozemku cesty (v trase a svazích) nachází husté neprostupné křoviny především pichlavých trnkových keřů, občas doplněné o vzrostlý náletový strom. Všechno křoví včetně stromů musí být odstraněno. Jedná se zhruba o křoviny v ploše 3500 m². Dále se v trase cesty a svodného příkopu nachází několik různě vzrostlých listnatých stromů různých druhů, které budou muset být odstraněny. Jedná se o zhruba celkem 40 stromů k vykácení. Místo vykácených keřů navrhuje pozemková úprava výsadbu autochtonních dřevin – slivoň švestka. Po konzultaci s městským úřadem Brtnice je navržena výsadba různých dřevin ve skupinách – slivoň švestka, jablonoň, třešeň obecná, třešeň ptačí, lípa srdčitá, dub zimní, jeřáb obecný, jeřáb černý. Výsadba je navržena většinou ve sponu 8 m, ve vzdálenosti 1,5 m až 2,5 m od hrany koruny komunikace, v závislosti na šířce a umístění pozemku. Brod B2 bude navazovat na cestu VC3 v km 0,993 cesty. Šířka brodu bude 4,0 m. Šikmé nájezdové rampy budou mít sklon 1:8. Brod bude zpevněn kamennou dlažbou do betonu. Svodný průleh SV1 bude proveden jako miskovitě koryto, zahloubené pod stávající terén. Velký podélný profil koryta bude přerušen 10 nízkými příčnými přehrážkami. Přehrážky budou tvořeny hutněným zemním násypem s opevněním povrchu rovinaninou z lomového kamene 50 -250 kg. Průleh mimo opevnění bude zpětně ohumusován v tl. 20 cm a zatravněn. Nad první přehrážkou bude v břehu postavena gabionová stěna tl. 1,0 m, výšky 2,0 m a délky 7,0 m, jako zábrana přelití přitékající vody ze zaústění příkopu pod cestou VC3. Pod poslední dolní přehrážkou bude zahloubený průleh přecházející do tvaru stávajícího terénu. Celý prostor průlehu pod poslední přehrážkou bude opevněn kamennou rovinaninou.

Podkladem pro vydání závazného stanoviska byla žádost ze dne 8. 8. 2023, výše uvedená projektová dokumentace, místní šetření, Územně analytické podklady ORP Jihlavy; Nálezová databáze AOPK; databáze orgánu ochrany přírody; znalost lokality a širšího okolí z úřední činnosti a skutečnosti obecně známé. Za skutečnosti obecně známé považuje orgán ochrany přírody mj. takové poznatky, které jsou abstrahované (zpravidla odbornou literaturou) z většího počtu obdobných případů a je tedy možné jejich využití v tomto konkrétním případě. A dále má orgán ochrany přírody za skutečnosti obecně známé ty, které se sice týkají jedinečného jevu, ale byly už dříve (tj. nezávisle na vedeném posouzení záměru) popsány a tento popis je veřejně přístupný. Orgán ochrany přírody stanovil pro realizaci záměru takové podmínky, aby stavba nebyla v rozporu se zájmy ochrany přírody ve smyslu příslušných ustanovení zákona - především, aby byl minimalizován vliv stavby na oslabení ekologicko-stabilizační funkce vodního toku jako významného krajinného prvku „ze zákona“. Významné krajinné prvky „ze zákona“ jsou taxativně vyjmenovány v ust. § 3 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně přírody. Dále upozornil na nezbytnou ochranu ostatních dřevin v průběhu prací před jejich poškozením a ničením s odkazem na platnou normu.

Vodní toky obecně slouží jako významný biotop a migrační koridor pro vodní a na vodu vázané živočichy. Řeka Brtnice je v místě stavby brodu s přirozeným charakterem. Jde o řeku přirozeně meandrující s členitým balvanitým dnem, v místě stavby brodu je již nyní stávající brod – místo možného přejezdu s nižší úrovní hladiny, s urovnaným dnem bez velkých balvanů. Dle nálezové databáze AOPK se v tomto úseku řeky Brtnice nachází několik zvláště chráněných a také vzácnějších druhů ryb (vranka obecná, mník jednovousý, dále lipan podhorní, stěvle potoční, ostroretká stěhovavá, karas obecný, lín obecný). Vzhledem k možnému výskytu zvláště chráněných druhů byly záměr a především podmínky udělení souhlasu se zásahem do významného krajinného prvku předem konzultovány také s pracovníci příslušného orgánu ochrany přírody (Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství), Ing. Kratochvílovou. Vzhledem k tomu, že podmínky ochrany zvláště chráněných druhů se v podstatě shodují v tomto případě s podmínkami ochrany obecně chráněných druhů a samotného významného krajinného prvku, bylo dohodnuto, že KrÚ nebude v tomto případě vydávat samostatně výjimku k zásahu do biotopu zvláště chráněných druhů.

Podmínky souhlasu byly stanoveny tak, aby omezení ekologicko-stabilizační funkce významného krajinného prvku bylo pouze dočasné, krátkodobé, s co nejmenšími zásahy, a po ukončení stavby mohla být tato funkce opět v co nejkratší době obnovena. Kromě zásahu do významného krajinného prvku byly stanoveny také podmínky k ochraně resp. obnově zeleně v krajině.

Poučení:

Toto závazné stanovisko nemá povahu samostatného správního rozhodnutí, proto se nelze proti němu odvolat. Jeho obsah lze napadnou pouze v rámci odvolání podaného proti rozhodnutí ve věci samé (ust. § 149 odst. 4 správního řádu).

Mgr. Olga Dvořáková v.r.
vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny, ZPF

Na vědomí:

Magistrát města Jihlavy – odbor dopravy
Krajský úřad Kraje Vysočina – odbor životního prostředí a zemědělství